

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 13. července 2011

o státní podpoře č. C 6/08 (ex NN 69/07), kterou poskytlo Finsko společnosti Ålands Industrihus Ab

(oznámeno pod číslem K(2011) 4905)

(Pouze finské a švédské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2012/252/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými ustanoveními ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(3) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie ⁽²⁾. Komise vyzvala zúčastněné strany, aby se k podpoře vyjádřily.

(4) Komise neobdržela žádné připomínky zúčastněných stran.

(5) V návaznosti na rozhodnutí o zahájení řízení poskytlo Finsko informace, které Komise zaevidovala dne 6. května 2008, 21. ledna 2010, 26. února 2010, 21. května 2010, 18. června 2010, 18. dubna 2011, 27. června 2011 a 28. června 2011. Dne 4. června 2010 se uskutečnila schůzka mezi útvary Komise, finskými orgány a zástupci společnosti ÅI.

1. POSTUP

(1) Prostřednictvím stížnosti podané dne 5. září 2006 byla Komise informována o různých opatřeních, která provedla alandská místní správa (dále jen „místní správa“) ve prospěch realitní společnosti Ålands Industrihus Ab (dále jen „ÅI“). Dopisy ze dne 25. října 2006 a 14. února 2007 si Komise od Finska vyžádala informace, které byly poskytnuty dopisy ze dne 11. ledna 2007 a 3. dubna 2007. Další informace poskytly finské orgány dne 31. května 2007 a 12. července 2007. Stěžovatel poskytl doplňkové informace v listopadu 2006 a květnu 2007.

(2) Dopisem ze dne 30. ledna 2008 Komise Finsko informovala, že se s ohledem na tuto podporu rozhodla zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) ⁽²⁾ (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“).

⁽¹⁾ Úř. věst. C 76, 27.3.2008, s. 15.

⁽²⁾ S účinkem ode dne 1. prosince 2009 se články 87 a 88 Smlouvy o ES stávají články 107 a 108 SFEU. Oba soubory ustanovení jsou v zásadě totožné. Pro účely tohoto rozhodnutí by se odkazy na články 107 a 108 SFEU měly případně považovat za odkazy na články 87 resp. 88 Smlouvy o ES. SFEU zavedla rovněž některé terminologické změny, jako je nahrazení pojmu „Společenství“ pojmem „Unie“ a „společný trh“ pojmem „vnitřní trh“. Pojmy SFEU se použijí v celém tomto rozhodnutí.

2. POPIS PODPORY

2.1 PŘÍJEMCE

(6) Společnost ÅI je zaregistrovaná v městě Mariehamn, hlavním městě Alandských ostrovů, souostroví v Baltském moři mezi finskou a švédskou pevninou s celkovým počtem obyvatel přibližně 28 000. Alandské ostrovy jsou jednou z finských provincií, mají však vysokou míru autonomie. Společnost ÅI vlastní především orgány místní správy (84,43 %) a město Mariehamn (15,01 %). Zbývajícími akcionáři jsou ostatní místní orgány na Alandských ostrovech ⁽⁴⁾.

(7) Společnost ÅI podniká v oblasti výstavby, vlastnictví a pronájmu budov pro průmyslové a obchodní využití. Podle Finska je cílem činnosti společnosti poskytovat společnostem na Alandských ostrovech budovy za účelem přispění k diverzifikovanému a konkurenceschopnému hospodářství.

⁽³⁾ Viz poznámka pod čarou 1.

⁽⁴⁾ S výjimkou zanedbatelného podílu, který drží místní obchodní organizace „Ålands företagareförening rf“ (3 akcie z celkem 30 392).

(8) Až do roku 1999 byly obchodní činnosti společnosti ÅI co do rozsahu malé ⁽⁵⁾. Bilanční suma společnosti ÅI rostla velmi pomalu, pokud vůbec ⁽⁶⁾. V této souvislosti se správní rada společnosti ÅI rozhodla, že začne hledat nové obchodní příležitosti, aby společnost mohla expandovat. Současně místní podnikatelská komunita (kterou tvoří téměř výhradně malé podniky) vyslovila přání týkající se „technologického parku“, tj. seskupení kancelářských prostor, kde by mohly místní podniky sídlit pod jednou střechou v zájmu snazší spolupráce, vytváření nových nápadů a celkového zlepšení podnikavosti. Tím se měl stát nakonec kancelářský park „iTiden“ (kvarteret iTiden). Vznik projektu je podrobněji vysvětlen v oddíle 2.2.

2.2 PROJEKT iTiden ⁽⁷⁾

- (9) Diskuse mezi zástupci místní podnikatelské komunity a místní správou ohledně možnosti vybudování „technologického parku“ začaly již v roce 1999. Uskutečnily se společné studijní cesty do řady obdobných zařízení ve Švédsku.
- (10) V roce 2000 byl projekt přidělen pracovní skupině, která na jaře 2000 předložila návrh místní správě a městu Mariehamn. Projekt a plány místní správy týkající se jeho vybudování a financování byly uvedeny v rozpočtu místní správy na rok 2000 ⁽⁸⁾ a potvrzeny v rozpočtu na rok 2001, v němž místní správa požadovala rovněž finanční prostředky na případné navýšení kapitálu pro infrastrukturní projekty, včetně pro společnost ÅI (obdobná žádost byla uvedena v rozpočtu na rok 2000) ⁽⁹⁾.
- (11) Dne 12. července 2001 zakoupila společnost ÅI díky navýšení kapitálu pozemek ve čtvrti „Västra Klinten“ v Mariehamnu, na němž měl být projekt iTiden vybudován. V souvislosti s tímto nákupem zajistila společnost ÅI rovněž potřebné změny s ohledem na projekt iTiden v územním plánu města.
- (12) V rozpočtu na rok 2002 místní správa uvedla, že společnost ÅI zahájí v roce 2002 výstavbu projektu iTiden a že to bude se vši pravděpodobností vyžadovat navýšení kapitálu (pro něž místní správa požadovala potřebné částky vyhrazené v rozpočtu) ⁽¹⁰⁾.

⁽⁵⁾ V roce 1999: celková bilanční suma 733 341 EUR; obrat 101 486 EUR; celkový hospodářský výsledek 27 719 EUR.

⁽⁶⁾ Bilanční suma se snížila z 834 645 EUR (1997) na 733 341 EUR (1999).

⁽⁷⁾ Většina informací uvedených v tomto oddíle je převzata z internetových stránek projektu iTiden (www.itiden.ax), které jsou doplněny o informace poskytnuté finskými orgány (jež jsou v souladu s veřejně dostupnými informacemi).

⁽⁸⁾ „Místní správa bude usilovat o zvýšení nabídky průmyslových nemovitostí a kancelářských prostor vhodných pro odvětví IT a služeb prostřednictvím společností ve státním vlastnictví. Tyto společnosti mohou proto potřebovat více kapitálu.“ Budget för landskapet Åland 2000, s. 304.

⁽⁹⁾ „Místní správa bude usilovat o [...] s cílem zajistit větší účinnost při usnadňování růstu nových podniků a podnikatelských projektů. Místní správa bude nadále usilovat o realizaci projektu ‚IT vesnice‘ [...]“. Budget för landskapet Åland 2001, s. 319 a 321.

⁽¹⁰⁾ Budget för landskapet Åland 2002, s. 291.

(13) Počátkem roku 2002 byla jmenována pracovní skupina pro výstavbu projektu iTiden a byl najat architekt. Byli kontaktováni potenciální nájemci s cílem zjistit jejich zájem o pronájem prostor v iTiden. Přípravné zemní práce byly provedeny na jaře 2003 a výstavba první etapy (projekt byl navržen ve dvou po sobě jdoucích etapách stavby) byla zahájena v létě 2003. První nájemci se do části projektu iTiden dokončené v rámci „první etapy“ nastěhovali dne 1. prosince 2004.

(14) Výstavba druhé etapy projektu iTiden byla zahájena na podzim 2006 a dokončena v roce 2007.

2.3 OPATŘENÍ STÁTNÍ PODPORY

(15) Formální vyšetřovací řízení Komise zahrnovalo několik kapitálových injekcí (dále jen „navýšení kapitálu“) a záruk za bankovní půjčky (dále jen „úvěrové záruky“), které místní správa poskytla společnosti ÅI mezi rokem 1997 a 2007. Opatření jsou uvedena v následující tabulce (kapitálové injekce jsou očíslovány C-I až C-XI a záruky G-I až G-III).

Opatření	Datum opatření	Navýšení kapitálu (v EUR)	Úvěrové záruky (v EUR)
C-I (*)	18.6.1997	84 094,39	
C-II (*)	22.6.2000	340 582,27	
C-III (*)	10.10.2000	114 368,37	
C-IV	20.7.2001	353 199,00	
C-V	15.8.2002	599 933,73	
C-VI	13.3.2003	799 911,64	
G-I	9.10.2003		2 600 000,00
C-VII	6.5.2004	515 165,97	
C-VIII	30.9.2004	669 896,95	
G-II	2.11.2004		1 160 000,00
C-IX	16.6.2005	199 977,91	
C-X	16.6.2005	234 961,43	
G-III	13.12.2005		2 600 000,00
C-XI	15.2.2007	1 379 998,95	
	CELKEM	5 292 090,61	6 360 000,00

(*) Tato opatření byla provedena před zavedením eura; příslušné částky byly proto uvedeny ve finských markách (FIM). C-I činilo 500 003 FIM, C-II 2 025 010 FIM a C-III 680 003 FIM. V době přechodu byl směnný kurz stanoven v poměru 1 EUR = 5,94573 FIM.

(16) V porovnání s tabulkou opatření v bodě 7 rozhodnutí o zahájení řízení byla vyškrtána úvěrová záruka ve výši 2 587 500 EUR ze dne 26. října 2006, jelikož nebyla nikdy uplatněna (na základě rozhodnutí finských soudů). Navýšení kapitálu C-XI ze dne 12. června 2006 v rozhodnutí o zahájení řízení je zde uvedeno s datem 15. února 2007, jelikož během vyšetřovacího řízení vyšlo najevo, že toto opatření bylo provedeno k tomuto pozdějšímu dni. Rozhodnutí místní správy provést toto navýšení kapitálu bylo nedávno (6. dubna 2011) finským Nejvyšším správním soudem zrušeno (viz bod 114). Jelikož však byl kapitál společnosti ÅI v roce 2007 vyplacen a nebyl vrácen, má Komise za to, že rozhodnutí vnitrostátního soudu neznamená, že by toto opatření mělo být z předmětu jejího šetření vyloučeno.

(17) Podle finských orgánů byla všechna navýšení kapitálu provedena za účelem financování projektu iTiden kromě těchto navýšení:

C-I) navýšení kapitálu ze dne 18. června 1997 (84 094,39 EUR)

C-II) navýšení kapitálu ze dne 22. června 2000 (340 582,27 EUR)

C-III) navýšení kapitálu ze dne 10. října 2000 (114 368,37 EUR)

C-VIII) navýšení kapitálu ze dne 30. září 2004 (669 896,95 EUR)

C-IX) navýšení kapitálu ze dne 16. června 2005 (199 977,91 EUR).

(18) Všechny úvěrové záruky byly podle Finska vydány za účelem financování projektu iTiden. Více informací o úvěrových zárukách je uvedeno v bodech 66 až 86.

3. DŮVODY ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ PODLE ČL. 108 ODS. 2 SFEU

(19) V rozhodnutí o zahájení řízení vyslovila Komise pochybnosti, zda jsou navýšení kapitálu a úvěrové záruky slučitelné s vnitřním trhem, a to z těchto důvodů.

(20) Pokud jde o existenci státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, Komise uvedla, že opatření zahrnovala státní prostředky, jelikož byla provedena místními orgány, a že jsou selektivní, jelikož byla určena společ-

nosti ÅI. Pokud jde o kritérium, zda tato opatření poskytla společnosti ÅI „výhody, které by za běžných tržních podmínek čerpat nemohla“, jelikož by soukromý investor, který se řídí vyhlídkou ziskovosti v dlouhodobém horizontu, tuto podporu neposkytl, Komise měla pochybnosti, zda by soukromý investor poskytl kapitál stejně jako místní správa, jelikož společnost ÅI vykazovala dlouhodobě ztráty, nebo přinejlepším velmi skromné zisky. Co se týká konkrétně úvěrových záruk, Komise pochybovala, že by společnost ÅI mohla získat srovnatelnou finanční podporu na trzích, a měla tudíž za to, že tyto záruky společnost ÅI zvýhodnily. Komise se rovněž domnívala, že tyto výhody mohou narušit hospodářskou soutěž a obchod uvnitř Společenství.

(21) Pokud by se opatření považovala za státní podporu, Komise pochybovala, že by ji bylo možno pokládat za slučitelnou s vnitřním trhem.

(22) Komise zpochybnila rovněž tvrzení Finska, že pokud by se opatření skutečně považovala za státní podporu, byla tato opatření provedena v souladu s režimy podpor, které se uplatňovaly již před vstupem Finska do EU, a byla by proto zákonná.

4. PŘIPOMÍNKY FINSKA

4.1 OPATŘENÍ NEPŘEDSTAVUJÍ STÁTNÍ PODPORU

(23) Finsko zastávalo názor, že místní správa jednala v souladu se zásadou investora v tržním hospodářství, tj. že se opatření řídila vyhlídkou místní správy na návratnost jejích investic. Finsko tvrdilo, že investiční rozhodnutí byla odůvodněna programem společnosti týkajícím se nových investic, především projektem iTiden. Opatření tudíž neměla pokrýt předchozí ztráty nebo podporovat ztrátové podnikání. Místní správa obdržela za své investice konkrétní hodnotu v nových podílech ve společnosti ÅI, jelikož se hodnota společnosti v souladu s úpisem akcií zvýšila. Společnost ÅI proto nezískala žádnou výhodu, kterou by nebyla schopna dosáhnout u soukromého investora.

(24) Bez ohledu na možnou výhodu zastávalo Finsko rovněž názor, že opatření nelze považovat za státní podporu, jelikož neexistují žádné konkrétní důkazy o významném dopadu na hospodářskou soutěž na alandském trhu nemovitostí.

4.2 JEDNÁ-LI SE O STÁTNÍ PODPORU, JE TO ZÁKONNÁ PODPORA NA ZÁKLADĚ EXISTUJÍCÍCH REŽIMŮ PODPORY

(25) Pokud by se však zjistilo, že opatření zahrnují prvek státní podpory, měla by se tato podpora podle Finska považovat za zákonnou. Finsko tvrdilo, že se na navýšení kapitálu i záruky vztahovaly existující režimy podpory, které byly zavedeny před tím, než se Finsko stalo členem EU.

4.3 JEDNÁ-LI SE O NOVOU STÁTNÍ PODPORU, JE TATO PODPORA SLUČITELNÁ S VNITŘNÍM TRHEM

- (26) Pokud by opatření představovala protiprávní státní podporu, měla by se tato považovat za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, jelikož účelem těchto opatření je rozvoj regionu a vytvoření nových pracovních míst, a to především příspěvím k diverzifikaci hospodářství tohoto regionu, jež je příliš závislé na loďařském průmyslu.

4.4 MOŽNÉ NAVRÁCENÍ PODPORY

- (27) Pokud by Komise shledala, že opatření představují protiprávní a neslučitelnou podporu, která má být navrácena, předložilo Finsko tato tvrzení.
- (28) Podle čl. 14 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES⁽¹⁾, nebude Komise vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství. Tak by tomu bylo v tomto případě, jelikož Finsko oprávněně očekávalo, že výše uvedené režimy, které pocházely z doby před přistoupením, byly a jsou platné, a že tudíž podpora poskytnutá podle těchto pravidel je zákonná.
- (29) Pokud by se však Komise domnívala, že je nutno podporu vrátit, Finsko tvrdí, že prvek podpory obsažený v navýšení kapitálu nepředstavuje nutně celou nominální hodnotu transakcí, jež zahrnují státní podporu. Pokud jde o záruky, případná podpora, která má být navrácena, nemůže být vyšší než úrokové zvýhodnění, jehož společnost dosáhla v důsledku záruky (v porovnání s nezaručenými půjčkami). Stejně tak v případě kapitálových injekcí nemůže podpora činit více než náklady společnosti AI na získání odpovídajícího kapitálu na trhu.

5. POSOUZENÍ

5.1 HODNOCENÍ OPATŘENÍ JAKO STÁTNÍ PODPORY

- (30) V čl. 107 odst. 1 SFEU se uvádí, že „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem“.
- (31) Aby bylo opatření považováno za státní podporu, musí být splněny tyto podmínky: a) musí být financováno členským státem nebo ze státních prostředků; b) musí poskytnout selektivní výhodu, která zvýhodňuje určité podniky nebo odvětví výroby, a c) narušuje nebo může

narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy. Jelikož jsou tyto podmínky kumulativní, musí být všechny splněny, aby se opatření pokládalo za státní podporu.

5.1.1 STÁTNÍ PROSTŘEDKY A SELEKTIVITA

- (32) Z důvodů uvedených v rozhodnutí o zahájení řízení (jež Finsko nezpochybnilo) jsou tato dvě kritéria splněna. Opatření byla provedena na základě individuálních rozhodnutí vydaných místní správou za účelem využití finančních prostředků, které byly v jejím ročním rozpočtu přiděleny regionálním shromážděním Alandských ostrovů. Tato opatření jsou proto jednoznačně financovaná státem a byla individuálně určena společností AI.

5.1.2 VÝHODA

- (33) Finsko uvedlo, že opatření nepředstavují státní podporu, jelikož neposkytují společnosti AI výhodu, kterou by nemohla získat na trzích, ať už u soukromého akcionáře nebo soukromého věřitele.
- (34) Podle ustálené zásady práva v oblasti státních podpor (na niž se obvykle odkazuje jako na zásadu investora v tržním hospodářství) platí, že investování orgánů veřejné správy do kapitálu podniků představuje státní podporu, pokud by stejný kapitál v podobné situaci neposkytl soukromý investor, zejména s vyhlídkou na dosažení návratnosti⁽¹²⁾. Podle bodu 3.1 sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk⁽¹³⁾ (dále jen „sdělení o zárukách“) představuje záruka poskytnutá orgány veřejné správy státní podporu, ledaže je financování poskytnuto za podmínek, které by byly přijatelné pro soukromý subjekt za normálních podmínek tržního hospodářství.
- (35) V rozhodnutí o zahájení řízení vyslovila Komise pochybnosti, zda byla s ohledem na navýšení kapitálu a záruky splněna zásada investora v tržním hospodářství, zejména na základě dvou připomínek týkajících se společnosti AI:

- a) Společnost AI vykazovala v letech, v nichž byla opatření provedena, ztráty nebo zanedbatelné zisky. Společnost AI vykázala v každém roce v období 2001 až 2005 ztrátu. Zisky mezi rokem 1998 a 2000 byly malé a snižovaly se (38 000 EUR, 28 000 EUR resp. 9 000 EUR). Když společnost AI v roce 2006 znovu vykázala zisk, jednalo se pouze

⁽¹⁾ Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽¹²⁾ Viz mimo jiné rozsudky ve věci 234/84, *Belgie v. Komise*, Sb. rozh. 1986, s. 2263, bod 14; C-305/89, Sb. rozh. 1991, s. I-1603, body 18 a 19; ve spojených věcech C-278/92, C-279/92 a C-280/92 *Hytasa*, Sb. rozh. 1994, s. I-4103, body 20 a 21; C-303/88 *Eni-Lanerossi*, Sb. rozh. 1991, s. I-1433, bod 20 a následující body; ve věci T-11/95 *BP Chemicals*, Sb. rozh. 1995, s. II-599, bod 161.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 155, 20.6.2008, s. 10.

o částku ve výši 557,43 EUR. V roce 2006 činil zisk odhadovaný pro rok 2007 (tj. zisk, který se předpokládá v době přijetí rozhodnutí o provedení posledních opatření) pouze 5 868,46 EUR⁽¹⁴⁾.

b) Mimoto se Komisi zdálo, že peněžní tok společnosti ÅI od roku 2000 nepostačuje k pokrytí jejích nákladů, což vedlo k předpokladu, že opatření byla nezbytná jednoduše kvůli pokrytí tohoto nedostatečného peněžního toku⁽¹⁵⁾.

(36) Finsko tento názor odmítlo. Jeho tvrzení budou projednávána níže, a to zvláště pro navýšení kapitálu a úvěrové záruky.

5.1.2.1 **Kapitálová injekce**

(37) Finsko především odmítá názor, že společnost ÅI měla potíže s likviditou. I když byly činnosti společnosti před projektem iTiden co do velikosti omezené, její provozní hospodářský výsledek a likvidita byly uspokojivé a tak tomu bylo během celého prošetřovaného období. Opatření proto nebyla nutná k uhrazení nákladů na činnost. Cílem opatření bylo financovat rozšíření společnosti, a měla by se proto považovat za investice. Vzhledem k podmínkám těchto investic byla tato opatření opodstatněná podle zásady investora v tržním hospodářství, a nepředstavují proto státní podporu.

(38) Finsko v této souvislosti uvedlo, že většina navýšení kapitálu byla použita k financování projektu iTiden, zatímco zbytek byl určen na jiné projekty společnosti ÅI (viz bod 17 výše).

(39) Hodnocení Komise je následující.

(40) Komise na úvod zdůrazňuje, že kapitál, který akcionář poskytne podniku, není *a priori* vyhrazen na určité použití, nýbrž se stává součástí hmotného majetku společnosti. Je proto běžné, že je-li investice poskytnuta jako vlastní kapitál, je její soulad se zásadou investora v tržním hospodářství posuzován na základě výhledů týkajících se výsledků společnosti jako celku. V případě, jsou-li k dispozici příslušné důkazy, to nevyklučuje posouzení předpokládané návratnosti u konkrétních plánovaných investic, pokud jsou samozřejmě takovéto informace dostupné v době přijetí investičního rozhodnutí.

(41) Pokud jde o celkové finanční výsledky společnosti ÅI, Komise na základě důkazů předložených v rámci vyšetřovacího řízení uznává, že provozní hospodářský výsledek společnosti ÅI trvale pokrýval její ztráty a zajišťoval likviditu. Dostupné důkazy neumožňují vyvodit závěr, že navýšení kapitálu (nebo půjčky získané prostřednictvím záruk) byla použita k uhrazení ztrát vyplývajících z činnosti společnosti ÅI.

(42) Je však skutečností, že místní správa poskytla společnosti ÅI důležitý dodatečný kapitál, který mezi rokem 1997 a 2006 na první pohled nevytvořil žádný zisk, nebo jen zisk velmi malý. Rozhodující otázkou proto je (jak tvrdí samotné Finsko), zda měla místní správa důvod očekávat u svého kapitálu návratnost, jež by byla dostatečná pro soukromého investora, aby uskutečnil stejnou investici. To je nutno posoudit na základě informací, které byly místní správě známy v době navýšení kapitálu.

(43) Finsko uvedlo, že velká část navýšení kapitálu byla určena na financování první a druhé etapy projektu iTiden, zatímco zbývající navýšení kapitálu bylo přiděleno na různé jiné investice. Kvůli srozumitelnosti následující analýza zabývá nejprve navýšením kapitálu, který byl použit k financování projektu iTiden.

Navýšení kapitálu v souvislosti s projektem iTiden

(44) Finsko tvrdí, že se veškerá navýšení kapitálu kromě C-I, C-II, C-III, C-VIII a C-IX uskutečnila za účelem financování projektu iTiden, což byl zdaleka největší samostatný projekt společnosti ÅI. První navýšení kapitálu, které bylo určeno na projekt iTiden, se uskutečnilo v roce 2001 (C-IV).

(45) Pokud jde o podmínky, za nichž místní správa tato navýšení kapitálu provedla, a (co je zásadní) o návratnost, která se očekávala v době přijetí rozhodnutí, Finsko poskytlo tyto informace:

(46) Rozhodnutí místní správy přikročit k navýšením kapitálu v souvislosti s projektem iTiden byla přijata na základě informací, které byly poskytnuty na neformálních schůzkách, jichž se zúčastnila místní správa a zástupci společnosti ÅI. Finsko uvedlo, že z těchto schůzek nebyly pořízeny žádné zápisy. Finsko však Komisi předložilo prezentace uvedené na těchto neformálních schůzkách nebo na schůzkách správní rady společnosti ÅI. Tyto prezentace obsahovaly stručný popis souvislostí a hlavních charakteristik projektu iTiden a výpočty ziskovosti pro první a druhou etapu tohoto projektu. Tyto důkazy proto Komisi umožnily zjistit, jakou návratnost místní správa očekávala v době, kdy provedla navýšení kapitálu pro projekt iTiden.

⁽¹⁴⁾ Viz bod 25 rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽¹⁵⁾ Viz bod 26 rozhodnutí o zahájení řízení.

- (47) Dne 31. ledna 2002 uspořádala společnost ÅI neformální schůzku s místní správou za účelem schválení zahájení výstavby projektu iTiden v roce 2002 (po koupi pozemku, k níž došlo v roce 2001). Na této schůzce předložila společnost ÅI výpočty ziskovosti, které předpokládaly, že projekt zajistí u vlastního kapitálu společnosti ÅI roční návratnost ve výši 3 %.
- (48) Další neformální schůzka mezi společností ÅI a místní správou se konala dne 4. března 2003 za účelem přípravy valné hromady akcionářů společnosti ÅI dne 5. března 2003. Valná hromada měla rozhodnout o zahájení výstavby první etapy projektu iTiden, k níž v roce 2002 nedošlo. Byl poskytnut aktualizovaný výpočet ziskovosti. V tomto výpočtu se odhadovalo, že první etapa přinese přebytek ve výši pouze 700 EUR, což znamená nulovou návratnost vlastního kapitálu společnosti ÅI.
- (49) Dne 2. února 2006 zasedala správní rada společnosti ÅI, aby projednala zahájení výstavby druhé etapy a požádala o navýšení kapitálu za účelem jejího financování. Podle výpočtu ziskovosti, který byl předložen na této schůzi, měl projekt dosáhnout hranice rentability s návratností vlastního kapitálu ve výši 3 %. Tento výpočet však bylo nutno revidovat, aby se zohlednily vyšší náklady na přizpůsobení budov potřebám nájemců. Revidovaný výpočet ze dne 10. ledna 2006 tudíž sloužil jako základ pro navýšení kapitálu, o němž bylo rozhodnuto na valné hromadě, která se konala dne 12. června 2006 (ačkoliv k navýšení kapitálu došlo z technických důvodů až dne 15. února 2007 – jedná se o navýšení kapitálu C-XI). V tomto výpočtu byla předpokládána roční návratnost vlastního kapitálu u druhé etapy projektu iTiden stanovena na 1 %.
- (50) Finsko poskytlo tyto důkazy a uvedlo, že to přesně vysvětluje tehdejší očekávání týkající se výnosů, na jejichž základě místní správa rozhodla o navýšení kapitálu pro projekt iTiden, tj. C-IV, C-V, C-VI, C-VII a C-X v případě první etapy a C-XI v případě druhé etapy. Tyto odhady ziskovosti jsou založeny na předpokládaných příjmech (tj. nájemném) plynoucích z projektu iTiden. Finsko uvedlo, že by návratnost investice místní správy měla zohledňovat rovněž vyhlídku na kapitálové zisky spočívající ve zvyšování hodnoty nemovitosti v čase. Finsko však v tomto ohledu nepředložilo žádné konkrétní důkazy. Tyto úvahy nejsou ve výpočtech ziskovosti zahrnuty, což naznačuje, že při rozhodování o investicích nebyly vzaty v úvahu. Na základě výše uvedených důkazů Komise konstatuje, že by soukromý investor při takovéto očekávané návratnosti podobné investice neuskutečnil.
- (51) Každý investor vkládající peněžní prostředky do projektu, který zahrnuje určitý prvek rizika (jako je rozvoj komerčních nemovitostí), bude požadovat návratnost, jež náležitě zohledňuje riziko spojené s investicí. Bude tudíž očekávat „rizikovou přírážku“ převyšující známou návratnost, kterou může docílit u alternativního, bezrizikového aktiva („bezriziková úroková míra“). Běžným měřítkem pro bezrizikovou úrokovou míru jsou státní dluhopisy s ratingem AAA a s kratší dobou splatnosti. Pro účely tohoto posouzení je použit výnos u dvouletých finských státních dluhopisů, jelikož Finsko nevydává dluhopisy s kratší dobou splatnosti. Z toho vyplývá bezriziková úroková míra v roce 2002 v rozmezí od 2,7 do 4,2 %, v roce 2003 mezi 2,2 a 2,7 % a v roce 2006 mezi 2,8 a 3,8 %.
- (52) Po porovnání s návratností kapitálu, kterou očekávala místní správa, když se rozhodla provést navýšení kapitálu v souvislosti s projektem iTiden, Komise podotýká, že místní správa mohla dosáhnout stejné či ještě vyšší návratnosti bez jakéhokoli rizika spojeného s projekty týkajícími se nemovitostí. I podle neoptimističtějších údajů by „riziková přírážka“ (tj. návratnost přesahující bezrizikovou premii) činila u navýšení kapitálu C-IV a C-V (tj. navýšení kapitálu v roce 2001 a 2002) nejméně 0,3 %. U navýšení kapitálu, která byla provedena v důsledku rozhodnutí o zahájení výstavby první etapy projektu iTiden v roce 2003 (a tudíž na základě očekávané návratnosti sdělené na neformální schůzce dne 4. března 2003, viz bod 48), tj. C-VI, C-VII a C-X, byla očekávaná návratnost nulová, což znamená, že v případě nepřevzetí žádného rizika mohlo být dosaženo nesrovnatelně lepší návratnosti. Obdobně u navýšení kapitálu pro druhou etapu, C-XI, byla očekávaná návratnost ve výši 1 % mnohem nižší než bezriziková úroková míra, která byla dostupná v té době.
- (53) Je zřejmé, že by žádný soukromý investor nebyl spokojen se zápornou či velmi nízkou rizikovou přírážkou, kterou byla místní správa ochotna akceptovat u navýšení kapitálu, jež byla zmíněna v bodech 47–49. V případě potřeby lze toto doložit empirickými údaji o očekávané návratnosti na alandském trhu nemovitostí.
- (54) Podle zprávy⁽¹⁶⁾ společnosti KPMG ze dne 10. července 2007, kterou zadaly finské orgány a která byla dne 17. července 2007 předložena Komisi, činí návratnost, kterou požadují soukromí investoři u investic do kancelářských prostor na Alandských ostrovech, 7 % (a u průmyslových nemovitostí 8 %). Ačkoliv byla tato zpráva vypracována později než investiční rozhodnutí místní správy, jež jsou předmětem tohoto rozhodnutí, je přesto důležitá, jelikož je založena na zkoumání minulých investic a neexistuje žádný zřejmý důvod pro domněnku, že v předchozích letech byla požadovaná

⁽¹⁶⁾ KPMG „Projekt Tower“, 10.7.2007.

návratnost podstatně nižší. Zpráva každopádně poskytuje přesvědčivé údaje, že návratnost, kterou předpokládala společnost ÅI, by pro soukromého investora nebyla dostatečná.

- (55) Finsko tvrdilo, že navzdory nízké či nulové očekávané návratnosti jsou investice v souladu se zásadou investora v tržním hospodářství, jelikož i) před zahájením výstavby oslovila společnost ÅI potenciální nájemce a byla si jistá, že míra obsazenosti dosáhne nejméně 80 %, a ii) vzhledem ke skutečným finančním výsledkům společnosti ÅI (a tudíž v zásadě projektu iTiden) v letech od roku 2004 a možným dosaženým kapitálovým ziskům se investice ukázaly jako ziskové.
- (56) V této souvislosti postačuje zopakovat (aniž by bylo nutno se zabývat finančními výsledky společnosti ÅI v pozdějších letech), že otázkou není, zda jsou současné výsledky podniku přiměřené, nýbrž zda by na základě informací, které byly známy nebo které bylo možno předpokládat v době, kdy se místní správa rozhodla poskytnout společnosti ÅI státní prostředky (s ohledem na očekávanou 80 % míru obsazenosti), soukromý investor působící v tržních podmínkách poskytl společnosti stejný kapitál. Z výše objasněných důvodů Komise konstatuje, že by tak soukromý investor neučinil.
- (57) Komise proto uvádí, že navýšení kapitálu C-IV, C-V, C-VI, C-VII, C-X a C-XI poskytla společnosti ÅI výhodu, kterou by nebyla schopna získat za tržních podmínek ⁽¹⁷⁾.

Ostatní navýšení kapitálu

- (58) Komise nyní posoudí ostatní navýšení kapitálu, jichž se týkalo rozhodnutí o zahájení řízení a která podle Finska nesouvisela s projektem iTiden.

Navýšení kapitálu C-I dne 18. června 1997

- (59) Podle pravidel *de minimis* platných v době provedení této kapitálové injekce nepředstavují dotace nižší než 100 000 ECU poskytnuté podniku v tříletém období státní podporu ⁽¹⁸⁾. Toto navýšení kapitálu činí 84 094,39 EUR, to znamená, že je podstatně nižší než strop podle pravidel *de minimis* ve výši 100 000 ECU. Společnost ÅI neměla během tříletého období prospěch

ze žádného jiného opatření ⁽¹⁹⁾. Na tomto základě by kapitálová injekce z roku 1997 každopádně (bez ohledu na okolnosti, za nichž se uskutečnila) nepředstavovala státní podporu.

Navýšení kapitálu C-II a C-III ze dne 22. června 2000 a 10. října 2000

- (60) Finsko uvedlo, že tato opatření byla určena na výstavbu průmyslové nemovitosti v Norrböle, rekonstrukci nemovitosti v Mariehamnu (C-II) a pořízení průmyslové nemovitosti ve východní části Alandských ostrovů (C-III). Tato navýšení proto jednoznačně nesouvisí s projektem iTiden, který v té době ještě neměl jasnou podobu (k tomu došlo v roce 2001, kdy byl zakoupen pozemek).
- (61) Ačkoliv je pravdou, že celkové zisky společnosti ÅI byly v období 1998–2007 nízké nebo záporné, skutečností je, že v roce 2000 a ve dvou předchozích letech vykázala mírný zisk a že ztráty začaly v roce 2001. Při vyšetřovacím řízení bylo prokázáno, že společnost hradila své náklady a že její likvidní pozice byla přiměřená. Zdá se, že investice, které odůvodňovaly tato dvě navýšení kapitálu, jsou úměrné velikosti a „tradičnímu“ obchodnímu modelu společnosti ÅI před rozšířením v souvislosti s projektem iTiden. Neexistují proto žádné přesvědčivé důvody pro domněnku, že by soukromý investor neprovedl stejná navýšení kapitálu, a neexistují tudíž jednoznačné důkazy o zvýhodnění společnosti ÅI.
- (62) Až do roku 2000 vykazovaly obchodní činnosti společnosti ÅI skromné, avšak kladné hospodářské výsledky (v období 1997–2000 v rozmezí od 9 000 EUR do 38 000 EUR). Obchodní činnosti společnosti ÅI byly v souladu s tehdejšími plány společnosti. Společnost ÅI vlastnila a pronajímala sklady a kanceláře po celých Alandských ostrovech. Soubor nemovitostí ve vlastnictví společnosti ÅI byl až do roku 2000 velmi stálý, což vysvětluje rovněž stabilní finanční výsledky společnosti. Obrat společnosti ÅI byl v období 1997–2000 v rozmezí od 95 000 EUR do 101 000 EUR. V souladu s tím byla společnost ÅI schopna zajistit, aby byly její činnosti ziskové, i když při poměrně malém obratu.

Navýšení kapitálu C-VIII a C-IX dne 30. září 2004 a 16. června 2005

- (63) Podle Finska byla tato navýšení kapitálu použita k pořízení průmyslové nemovitosti (C-VIII) a výstavbě hangáru na letišti Jomala mimo Mariehamn (C-IX).

⁽¹⁷⁾ Je pravdou, že k navýšení kapitálu C-IV došlo v roce 2001, tj. před analýzou ziskovosti, která byla předložena v roce 2002. Pokud jde o finanční předpoklady, na nichž bylo založeno navýšení kapitálu C-IV, nebyl poskytnut žádný zvláštní popis. Jelikož však toto navýšení kapitálu bylo použito k nákupu pozemku, na němž měl být vybudován projekt iTiden (a to bylo záměrem od samého počátku), Komise zastává názor, že místní správa neměla důvod očekávat lepší návratnost než 3 %, jež se předpokládala v roce 2002, pokud vůbec zvažovala vyhlídky na návratnost.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. C 68, 6.3.1996, s. 9.

⁽¹⁹⁾ Ačkoliv bylo formální vyšetřovací řízení zahájeno až v roce 2008, Komise se na tato opatření Finska dotázala již v dopise ze dne 25. října 2006, proto se na kapitálovou injekci z roku 1997 nevztahuje desetiletá promlčecí lhůta, pokud jde o navrácení podpory.

- (64) Ačkoli tato opatření nebyla bezprostředně odůvodněna projektem iTiden, byla provedena v situaci, která se zcela lišila od situace v případě výše projednaných opatření C-II a C-III. Navýšení kapitálu C-VIII a C-IX byla provedena v roce 2004 resp. 2005. V té době vykazovala společnost AI od roku 2001 ztráty. Co je důležité, tyto investice se uskutečnily v době, kdy místní správa od roku 2001 již investovala do společnosti AI více než 2,25 milionu EUR s tím, že tato investice nezajistí návratnost, která by byla přijatelná pro tržního investora.
- (65) Nepřiměřená návratnost u projektu iTiden by měla nevyhnutelně negativní dopad na celkové výsledky společnosti AI. Vlastní kapitál podniku není konkrétně vyhrazen, nýbrž je zaměnitelný, a musí obdržet odměnu podle celkových výsledků společnosti. Místní správě proto muselo být v době, kdy provedla opatření C-VIII a C-IX, zřejmé, že dodatečné navýšení kapitálu společnosti AI v dohledné budoucnosti pravděpodobně nepřinese přiměřenou návratnost. Tržní investor by byl ochoten provést tyto kapitálové injekce, pokud by investice umožnily tržní návratnost na základě celkových výsledků podniku (tj. návratnost, která by nahradila nízkou návratnost u navýšení kapitálu), nejsou však k dispozici žádné údaje, které by naznačovaly, že se toto očekávalo. Finsko neposkytlo ohledně těchto opatření žádné konkrétní informace, jež by tento názor změnilo. Komise proto usuzuje, že by žádný soukromý investor neposkytl společnosti AI za této situace další kapitál. Navýšení kapitálu C-VIII a C-IX tudíž poskytla společnosti AI výhodu, kterou by nemohla získat na trhu.

5.1.2.2 Úvěrové záruky

- (66) Při posuzování možné státní podpory obsažené v zárukách používá Komise zásady, které jsou stanoveny ve sdělení o zárukách. V bodě 3.2 sdělení jsou objasněny podmínky, jež obvykle postačují k vyloučení existence státní podpory v záruce, kterou poskytly orgány veřejné správy. Tyto podmínky však nejsou u záruk G-I, G-II a G-III splněny (stačí poznamenat, že tyto záruky pokrývaly související půjčky v plné výši, viz bod 3.2 písm. c) sdělení o zárukách).
- (67) Komise za prvé podotýká, že finanční situace společnosti AI byla v době, kdy byly záruky poskytnuty, dostatečně dobrá, aby nebyla vyloučena schopnost podniku získat půjčky na trhu bez záruk. Společnost nebyla podnikem v obtížích ve smyslu pokynů Komise pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích⁽²⁰⁾.
- Na základě dostupných důkazů nelze vyvodit závěr, že společnost AI byla podnikem, který by bez státní podpory vůbec nepřežil. V letech před navýšením kapitálu, tj. před zahájením projektu iTiden, byla finanční situace společnosti AI stabilní a její obchodní činnosti vykazovaly mírně kladné hospodářské výsledky. Důvodem, proč orgány veřejné správy začaly v roce 2001 masivně vkládat kapitál, nebyla záchrana podniku, nýbrž financování jeho růstu. Pokud by podpora ve formě navýšení kapitálu neexistovala, společnost AI by nebyla podnikem v úpadku, nýbrž menší společností, která by měla stále přístup na finanční trhy. Komise proto nemůže vyvodit závěr, že by společnost AI neměla bez záruk přístup na úvěrové trhy. Otázkou je, zda záruky poskytly podniku výhodu v podobě nižších úvěrových nákladů, než by musel zaplatit za tržních podmínek, pokud by nebyla záruka poskytnuta.
- (68) Další otázkou, kterou je třeba přezkoumat, je to, zda byla za záruky účtována odpovídající prémie, která je srovnatelná s premií účtovanou soukromým poskytovatelem záruk. V daném případě nezjistila Komise žádné soukromé záruky, jež by umožnily snadné srovnání. Za této situace porovná Komise celkové finanční náklady na zaručenou půjčku, včetně úrokové sazby u úvěru a záruční prémii, s tržní premií u podobné nezaručené půjčky⁽²¹⁾.
- (69) Dne 9. října 2003 poskytla [...] (*), obchodní banka, společnosti AI půjčku ve výši [...] EUR oproti zajištění [...]. Úroková sazba byla do 15. ledna 2007 stanovena na [...] ročně⁽²²⁾.
- (70) Ačkoliv tato půjčka byla poskytnuta současně se zárukou G-I, Komise ji pro účely srovnání nákladů na toto opatření nepokládá za vhodnou. Mezi červnem 2000 a březnem 2003 obdržela společnost AI pět kapitálových injekcí v celkové hodnotě 2 208 595,01 EUR. Státní podpora v takovéto výši nevyhnutelně ovlivnila posouzení rizika, které [...] provedla před poskytnutím půjčky, a tudíž zlepšila úvěrové podmínky, včetně nákladů, v porovnání s podmínkami, které by podnik byl schopen získat na trzích v případě neexistence prvku státní

⁽²¹⁾ Sdělení o zárukách, bod 3.2 písm. d).

(*) Důvěrné informace.

⁽²²⁾ Po 15. lednu 2007 se měla úroková sazba podle očekávání změnit na [...] + [...] základních bodů.

⁽²⁰⁾ Úř. věst. C 244, 1.10.2004, s. 2.

podpory v navýšení kapitálu. Komise proto nemůže mít za to, že úroková sazba u nezaručené půjčky z roku 2003 (či jiných pozdějších půjček) přesně odráží úvěrové podmínky společnosti ĀI v případě neexistence státní podpory, a nelze ji proto použít jako věrohodné a spolehlivé měřítko ke srovnání nákladů na půjčky, na něž se vztahovaly záruky poskytnuté místní správou.

(71) Komise se domnívá, že v případě neexistence jiných spolehlivých důkazů, pokud jde o srovnatelné půjčky za tržních podmínek, poskytuje vhodné srovnávací měřítko (nesouvisející s příjemcem) pro posouzení, zda byla opatření G-I, G-II a G-III provedena za tržních podmínek, sdělení o referenčních sazbách⁽²³⁾. Sdělení o referenčních sazbách poskytuje náhradu pro tržní úrokovou míru a pro výpočet prvku podpory v opatřeních podpory. Metoda stanovování referenčních sazeb je založena na těchto dvou činitelích: základní sazbě (v tomto případě jednoleté sazbě EURIBOR), k níž se připočte úvěrová marže. Úvěrová marže, která se připočítá k základní sazbě, závisí na dvou činitelích: ratingu podniku, jemuž je půjčka poskytnuta, a úrovni nabízeného zajištění za půjčku. Ve sdělení je rozlišeno pět ratingových kategorií (velmi dobrý [AAA-A], dobrý [BBB], uspokojivý [BB], slabý [B] a špatný [CCC a níže]) a u každé ratingové kategorie tři úrovně zajištění (vysoké, běžné, nízké).

(72) Dne 18. června 2010 předložilo Finsko Komisi zprávu poradenské společnosti [...], která udává rating společnosti ĀI v prosinci každého roku. Rating je stanoven se zpětnou účinností na základě údajů, které byly dostupné na konci účetního roku (tj. rating přiznaný v prosinci 2002 se vztahuje zpětně na zdraví společnosti v roce 2002). Společnost [...] vyhotovila ratingovou zprávu, která popisuje celkový finanční stav a vývoj společnosti a zahrnuje tyto oblasti hodnocení: růst, ziskovost, peněžní tok, likviditu, platební schopnost a závazky. Použitá ratingová stupnice má pět ratingových kategorií: výborný (A + a A), dobrý (A- a B+), uspokojivý (B a B-), přiměřený (C + a C) a slabý (C- a D), což umožňuje přímé srovnání s ratingovou stupnicí uvedenou ve sdělení o referenčních sazbách.

(73) Společnost [...] stanovila rating společnosti ĀI v prosinci 2002, 2003 a 2004 na C+, C + resp. C, což společnost řadí do kategorie „přiměřený“. Tato kategorie odpovídá ratingové kategorii „slabý“ ve smyslu sdělení o referenčních sazbách. U společnosti s ratingem „slabý“ musí být k základní sazbě připočteny úvěrové marže podle rozpětí uvedeného ve sdělení o referenčních sazbách, a to v závislosti na nabídnutém zajištění od 220 základních bodů u vysokého zajištění do 650 základních bodů u nízkého zajištění. V prosinci 2005 stanovila společnost

[...] rating společnosti ĀI na B- („uspokojivý“), což odpovídá „uspokojivému“ ratingu ve smyslu sdělení o referenčních sazbách.

(74) Dne 27. června 2011 poskytlo Finsko dodatečné informace o ratingu a zajištění půjček. Rating stanovila [...], tj. banka, která společnosti ĀI poskytla nezaručené půjčky a dvě zaručené půjčky. Rating [...] používá pro roky 2000 až 2003 systém písmen doplněný o jednoslovné hodnocení. Rating je snadno porovnatelný s ratingovou stupnicí uvedenou ve sdělení o referenčních sazbách. Od roku 2005 poskytuje rating [...], poradenská společnost podobná společnosti [...]. V roce 2003 a 2004 stanovila [...] rating společnosti ĀI na B- (uspokojivý) a A (uspokojivý), což odpovídá „uspokojivému“ ratingu ve smyslu sdělení o referenčních sazbách. To znamená, že pro roky 2003 a 2004 stanovila [...] rating společnosti ĀI o jednu kategorii vyšší než společnost [...]. Pro rok 2005 stanovila společnost [...] rating společnosti ĀI jako A (uspokojivý), což odpovídá „uspokojivému“ ratingu podle sdělení o referenčních sazbách, a zařazuje tudíž společnost ĀI do stejné kategorie jako společnost [...].

(75) Komise zastává názor, že by se při posuzování, zda byly záruky G-I, G-II a G-III poskytnuty za tržních podmínek, měl použít rating společnosti [...]. Vzhledem k tomu, že před poskytnutím první záruky G-I v říjnu 2003, kdy společnost ĀI již obdržela pět kapitálových injekcí v celkové hodnotě 2 208 595,01 EUR, je jakýkoli rating společnosti v roce 2003 pravděpodobně ovlivněn značnou částkou státní podpory. Komise proto považuje za vhodné použít konzervativnější rating stanovený společností [...]. To má dopady pro roky 2004 a 2005, jelikož u těchto dvou let stanovila společnost [...] rating společnosti ĀI o jednu kategorii níže než [...]. Je třeba rovněž podotknout, že [...] poskytla společnosti ĀI půjčky, za něž se zaručila místní správa, přičemž současně stanovila rating společnosti ĀI, což mohlo její hodnocení ovlivnit. Společnost [...] se nepodílela na finančních transakcích, a její hodnocení je proto s menší pravděpodobností přímo ovlivněno nepatřičnými aspekty spojenými se státní podporou.

(76) Pro účely použití sdělení o referenčních sazbách proto Komise přebírá níže uvedené ratingy společnosti ĀI: slabý (B) v roce 2003 a 2004 a uspokojivý (BB) v roce 2005.

(77) Pokud jde o zajištění, společnost ĀI poskytla zajištění v nominální hodnotě záruk v podobě hypoték na pozemek, na němž byl budován projekt iTiden. Finsko neposkytlo žádné informace týkající se ztráty při selhání podle poznámky pod čarou č. 2 ve sdělení o referenčních sazbách. Tyto informace pomáhají stanovit úroveň zajištění a úvěrové marže, které je nutno připočítat k základní sazbě. Komise si proto vyžádala informace o prioritě

⁽²³⁾ Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6.

hypoték a o hodnotě nemovitosti v době poskytnutí záruk. Finsko nemá k dispozici ocenění, která prokazují hodnotu nemovitosti v době poskytnutí záruk. Finské orgány však uvedly, že se hodnota nemovitosti v čase zvyšovala s tím, jak projekt postupoval. Podle Finska hodnota nemovitosti v roce 2010 činila [...] EUR.

(78) Pokud jde o senioritu zajištění, Komise podotýká, že u záruk G-I a G-II mělo zajištění místní správy nejvyšší senioritu ze všech hypoték poskytnutých na nemovitý majetek. Komise uvádí, že obchodní banky poskytlly společnosti AI nezaručené půjčky a akceptovaly jako zajištění hypotéky na stejnou nemovitost s nižší senioritou (a tudíž méně dobré zajištění), než je zajištění, které získala místní správa. Vzhledem k této skutečnosti a neexistenci lepších důkazů má Komise za to, že pro účely použití sdělení o zárukách byla úroveň zajištění za záruky „běžná“.

(79) Na základě výše uvedených skutečností bude referenční sazba posouzena zvlášť pro každou záruku, kterou společnost AI obdržela od místní správy.

(80) Komise podotýká, že u všech záruk poskytnutých společností AI se prémie skládaly ze dvou částí: i) stálé prémie hrazené ročně a vyjádřené jako procentní podíl nesplacené jistiny úvěru a ii) „jednorázového“ poplatku, který byl rovněž vyjádřen jako procentní podíl výše úvěru, byl však uhrazen pouze jednou při vydání záruky. V níže uvedeném posouzení zahrnují celkové finanční náklady zaručených půjček pouze stálou prémii, která byla hrazena každý rok. Podle bodu 4.2 sdělení o zárukách je nutno prvek podpory obsažený v záruce vypočítat jako rozdíl mezi tržní cenou (v tomto případě referenční sazbou) a skutečně hrazenou cenou. Cena, kterou skutečně uhradila společnost AI, zahrnuje stálou prémii placenou ročně a jednorázovou prémii, která byla zaplacená pouze jednou. Z praktických důvodů bude jednorázová prémie projednána v oddíle 8.2, který se zabývá navrácením podpory, jelikož je snazší odečíst částku jednorázového poplatku od částky podpory, která má být navržena. Každopádně i v případě, že by byly jednorázové prémie připočítány k celkovým finančním nákladům zaručených půjček, závěr ohledně existence podpory by se nezměnil. Jednorázová prémie ovlivňuje pouze výši podpory, která byla poskytnuta společnosti AI.

Záruka G-I

(81) Záruku G-I poskytla místní správa dne 9. října 2003 za účelem pokrytí půjčky ve výši [...] EUR, kterou společností AI poskytla [...] (číslo úvěru [...]). Jako zajištění v případě uplatnění záruky poskytla společnost AI hypotéku na nemovitý majetek. Úroková sazba u půjčky byla

do 15. ledna 2007 stanovena na [...] %⁽²⁴⁾. Prémie za záruku činila [...] % půjčky ročně⁽²⁵⁾. Celkové finanční náklady na zaručenou půjčku v době jejího poskytnutí proto činily [...] % ročně, což je nutno porovnat s referenční sazbou vypočítanou pro záruku na základě základní sazby a rozpětí, které závisí na ratingu společnosti AI a úrovni zajištění půjčky. Základní sazba (jednoletá sazba EURIBOR) ke dni 9. října 2003 činila 2,235 %. V té době byl rating společnosti AI „slabý“ ve smyslu sdělení o referenčních sazbách. Jak bylo uvedeno výše, Komise má za to, že úroveň zajištění půjčky byla běžná, což znamená, že úvěrová marže, která se připočítá k základní sazbě, činí 400 základních bodů. Referenční sazba u této půjčky proto činí 6,235 %, což je více než celkové finanční náklady záruky G-I ve výši [...] % ročně.

(82) Ode dne 6. září 2004 mimoto místní správa záruční prémii u záruky G-I snížila na [...] %. Celkové finanční náklady zaručené půjčky proto činily [...] %, tj. o [...] základního bodu méně, než je referenční sazba, což společnosti AI poskytlo odpovídající výhodu.

Záruka G-II

(83) Dne 2. listopadu 2004 získala společnost AI od [...] půjčku ve výši [...] EUR (číslo úvěru [...]). Tato půjčka byla zajištěna zárukou místní správy, za niž poskytla společnost AI zajištění v podobě zástavního práva na nemovitý majetek. Úroková sazba byla stanovena ve výši [...] + [...] základního bodu a poplatku za záruku ve výši [...] % částky půjčky ročně, což znamená, že celkové finanční náklady této zaručené půjčky činily [...] % ročně⁽²⁶⁾.

(84) Referenční sazbu u záruky G-II je nutno vypočítat na základě jednoleté sazby EURIBOR platné ke dni 2. listopadu 2004, tj. 2,314 %. V té době byl rating společnosti AI „slabý“ ve smyslu sdělení o referenčních sazbách. S ohledem na běžnou úroveň zajištění činí referenční sazba u této půjčky 6,314 % ročně, což je více než celkové finanční náklady záruky G-II ve výši [...] % ročně. Z porovnání nákladů na tuto novou zaručenou půjčku s referenční sazbou vyplývá, že celkové finanční náklady půjčky, na niž se vztahovala záruka G-II, byly

⁽²⁴⁾ Podle informací, které poskytlo Finsko, byla tato sazba používána do 15. ledna 2007, kdy se měla změnit na [...] + [...] základních bodů. Podmínky této zaručené půjčky však byly sjednány znovu a ode dne 13. prosince 2005 byla úroková sazba stanovena do 15. ledna 2007 na 3,25 %, poté se měla změnit na [...] + [...] základních bodů. Dne 14. ledna 2009 se úroková sazba změnila na [...] + [...] základních bodů a dne 12. února 2011 se opět změnila na [...] + [...] základních bodů.

⁽²⁵⁾ To nezahrnuje jednorázovou prémii ve výši [...] % půjčky, tj. 19 500 EUR. Toto bude projednáno níže v oddíle zabývajícím se navrácením podpory.

⁽²⁶⁾ To nezahrnuje jednorázovou prémii ve výši [...] % půjčky, tj. 2 900 EUR. Toto bude projednáno níže v oddíle zabývajícím se navrácením podpory.

nejméně o [...] základních bodů nižší než referenční sazba, poskytly tudíž společnosti AI finanční výhodu. Podle informací, které má Komise k dispozici, se úroková sazba u zaručené půjčky od jejího poskytnutí nezměnila.

Záruka G-III

- (85) Dne 13. prosince 2005 vydala místní správa ve prospěch společnosti AI novou záruku. Tato záruka se měla vztahovat na „referenční půjčku“, tj. původně nezaručenou půjčku ze dne 9. října 2003, jejíž podmínky se tudíž změnilly. Úroková sazba u půjčky se k tomuto okamžiku změnila na [...] % ročně. Poplatek za záruku byl stanoven na [...] % částky půjčky, což znamená celkové finanční náklady ve výši [...] % ročně⁽²⁷⁾ (podmínky platné od tohoto dne byly stejné jako výše popsání podmínky, které se vztahovaly na půjčku se zárukou G-I, včetně postupných změn úrokové sazby).
- (86) Referenční sazbu u záruky G-III je nutno vypočítat na základě jednoleté sazby EURIBOR ke dni 13. prosince 2005, která činila 2,769 %. V té době byl rating společnosti AI „uspokojivý“ ve smyslu sdělení o referenčních sazbách. S přihlédnutím k běžné úrovni zajištění činí referenční sazba u této půjčky 4,969 % ročně. To je více než celkové finanční náklady záruky G-III ve výši [...] % ročně. Místní správa proto poskytla společnosti AI odpovídající finanční výhodu ve výši nejméně [...] % ročně.

5.2 NARUŠENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE A OVLIVNĚNÍ OBCHODU

- (87) Finské orgány tvrdily, že dotyčná opatření neovlivňují obchod mezi členskými státy, a proto nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Na podporu tohoto tvrzení Finsko v podstatě uvedlo, že společnost AI je pouze jedním z řady podniků působících na trhu nemovitostí a nepatří k největším. Neexistují proto žádné důkazy, že by opatření (pokud by se pokládala za státní podporu) posílila postavení společnosti AI na úkor ostatních soutěžitelů.
- (88) Komise nemůže toto tvrzení uznat. Skutečnost, že společnosti AI byla poskytnuta finanční výhoda, kterou její konkurenti neměli k dispozici (a jak potvrdilo Finsko, na alandském trhu nemovitostí působí řada dalších hospodářských subjektů), znamená, že společnost AI mohla uskutečnit větší investice a rozšířit svou činnost za finančních podmínek, které byly výhodnější než podmínky, jež byly dostupné jejím konkurentům (kteří se v případě neexistence výhody, která byla poskytnuta

společnosti AI, mohli rozhodnout pro uskutečnění podobných investic). Není nutné prokázat, že opatření umožnila společnosti AI převzít podíly na trhu od konkrétního soutěžitele.

- (89) Obdobně mohla výhoda, která byla poskytnuta společnosti AI, ovlivnit obchod mezi členskými státy. Je pravdou, že alandský trh je malý, nachází se na souostroví, na něž se lze dostat pouze po moři nebo letecky, a že zde na základě aktu o přistoupení Finska k EU platí zvláštní omezení práva usazování. Skutečností však je, že pro působení zahraničních podniků na Alandských ostrovech neexistuje žádná absolutní překážka a zcela jistě žádná překážka pro to, aby takovéto podniky investovaly do místního trhu nemovitostí. Komise rovněž podotýká, že Finsko nezpochybnilo tvrzení uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení, že nemovitosti na Alandských ostrovech v minulosti získaly podniky se sídlem v jiných členských státech. Výhoda, kterou tato opatření poskytla společnosti AI, proto přinejmenším mohla ovlivnit obchod mezi členskými státy nepatřičným posílením postavení společnosti AI v porovnání s potenciálními zahraničními konkurenty nebo investory.

5.3 ZÁVĚR OHLEDNĚ HODNOCENÍ OPATŘENÍ JAKO STÁTNÍ PODPORY

- (90) Z výše uvedených důvodů Komise uvádí, že veškerá navýšení kapitálu (s výjimkou C-I, C-II a C-III) a úvěrové záruky G-I, G-II a G-III představují státní podporu ve smyslu článku 107 SFEU.

6. ÚDAJNÁ ZÁKONNOST PODPORY

- (91) Finsko tvrdilo, že kapitálové injekce i záruky jsou v případě, že by se pokládaly za státní podporu, zákonné na základě režimů podpory, které byly zavedeny před tím, než se Finsko stalo členem EU, a před přistoupením k EU byly náležitě oznámeny Kontrolnímu úřadu ESVO (dále jen „Kontrolní úřad“) s referenčními čísly 93-074 (navýšení kapitálu) a 93-079 (záruky).
- (92) Toto tvrzení je nutno přezkoumat na základě ustanovení nařízení (ES) č. 659/1999. Podle čl. 1 písm. d) se „režimem podpory“ rozumí „jakýkoliv akt, na jehož základě může být bez dalších prováděcích opatření poskytnuta jednotlivá podpora pro podniky definované aktem obecným a abstraktním způsobem, a dále akt, na jehož základě může být na neurčitou dobu a/nebo na neurčitou částku poskytnuta pro jeden nebo několik podniků podpora, která není spojena se zvláštním projektem“. Podle čl. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 659/1999 se „existující podporou“ rozumí: „i) aniž jsou dotčeny články 144 a 172 aktu o přistoupení Rakouska, Finska a Švédska, všechny podpory existující v příslušných členských státech před vstupem Smlouvy

⁽²⁷⁾ To nezahrnuje jednorázovou prémii ve výši [...] % půjčky, tj. 6 500 EUR. Toto bude projednáno níže v oddíle zabývající se navrácením podpory.

v platnost, to znamená režimy podpor a jednotlivé podpory, které byly zavedeny před vstupem Smlouvy v platnost a zůstávají použitelné i po něm“.

- (93) Finsko přistoupilo k Evropskému společenství dne 1. ledna 1995. Podle čl. 172 odst. 5 aktu o přistoupení Rakouska, Finska a Švédska se „[...] státní podpory poskytnuté novými členskými státy v průběhu roku 1994, které však v rozporu s Dohodou o EHP či ujednáními na základě této dohody nebyly oznámeny Kontrolnímu úřadu ESVO, nebo mu byly oznámeny, byly však poskytnuty dříve, než Kontrolní úřad vydal rozhodnutí, nepovažují za existující státní podpory podle čl. 93 odst. 1 Smlouvy o ES [...]“ [neověřený překlad – pozn. překl.].
- (94) Podle čl. 1 písm. c) nařízení (ES) č. 659/1999 se „novou podporou“ rozumí každá podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivou podporu, která není existující podporou, včetně změn existující podpory⁽²⁸⁾.
- (95) V čl. 4 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES⁽²⁹⁾ je změna stávající podpory vymezena jako „jakákoli změna kromě úprav čistě formálního či administrativního charakteru, která nemůže ovlivnit hodnocení slučitelnosti opatření se společným trhem. Zvýšení původního rozpočtu stávajícího režimu podpor maximálně o 20 % se však nepovažuje za změnu stávající podpory.“
- (96) Z výše uvedených skutečností vyplývá, že opatření, které pochází z doby před přistoupením a představuje režim státní podpory, lze pokládat za existující podporu, jsou-li splněny dvě podmínky. První podmínkou je to, že režim byl zaveden před vstupem Smlouvy o ES v platnost, a druhou, že se jeho podstata od té doby významně nezměnila.
- (97) Komise posoudí tvrzení Finska ohledně zákonnosti podpory pro oba údajné režimy zvlášť.
- (99) Vnitrostátním právním základem systému záruk je provinciální zákon o zárukách provincie pro průmysl a některá jiná odvětví podnikání (ÅFS 1966:14)⁽³⁰⁾, který byl schválen v roce 1966 a později zákony ÅFS 1979:84, 1982:37, 1988:53, 1992:9, 1994:29, 1996:56 a 2002:23. Pokud jde o rozpočet nebo „obálku“, v době přistoupení Finska k ES provinciální zákon z roku 1966 stanovil, že „výše nespacených záruk nebo půjček⁽³¹⁾ nesmí v žádném okamžiku překročit 20 000 000 FIM“. Na druhou stranu dotyčné opatření nestanovilo žádné časové omezení, pokud jde o jeho uplatňování.
- (100) Na základě výše uvedených skutečností a ustanovení ve vnitrostátním právním předpise se na první pohled zdá, že opatření splňují definici režimu podpory, jelikož akt povoluje podporu, která není spojena se zvláštním projektem, který má být zadán jednomu nebo několika podnikům na neurčitou dobu. Údajný režim byl zaveden dne 1. září 1982, tj. dlouho před 1. lednem 1994, a byl oznámen Kontrolnímu úřadu. Zdá se proto, že první podmínka týkající se existující podpory je splněna, jelikož původní režim byl zaveden před vstupem Smlouvy ve Finsku v platnost, a dokonce před 1. lednem 1994, což znamená, že v tomto případě není použitelný čl. 172 odst. 5 aktu o přistoupení Rakouska, Finska a Švédska.
- (101) Komise však musí rovněž posoudit, zda opatření prošla od 1. ledna 1994 podstatnými změnami.
- (102) Regionální orgány provedly po 1. lednu 1994 nejméně tři změny systému záruk (provinciálními zákony 1994:29, 1996:56 a 2002:23), a to před poskytnutím první záruky dne 14. srpna 2003. Tyto změny umožnily podstatné zvýšení rozpočtu režimu (tj. navýšení celkové výše záruk, jež lze poskytnout v daném okamžiku). Jelikož se tento případ týká poskytnutí úvěrové záruky, je nutno posoudit, zda by se změny rozpočtu režimu, které byly zavedeny před provedením projednávaných opatření, měly považovat za podstatné a oddělitelné od existujícího režimu.
- (103) Jak bylo popsáno výše, podle článku 4 nařízení (ES) č. 794/2004 představuje zvýšení rozpočtu o více než 20 % změnu stávajícího režimu podpory. Dvě výše uvedené změny⁽³²⁾ zvýšily původní rozpočet režimu o 50 % resp. 150 %. Toto zvýšení rozpočtu představuje podstatné změny režimu, které nebyly nikdy oznámeny Komisí.

6.1 ÚDAJNÝ SYSTÉM ZÁRUK (93-079)

- (98) Komise za prvé posoudí, zda tato opatření představují režim podpory ve smyslu čl. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 659/1999.

⁽²⁸⁾ V rozsudku ve věci *Gibraltar v. Komise* (spojené věci T-195/01 a T-207/01 *Government of Gibraltar v. Komise*, Sb. rozh. 2002, s. II-2309, body 109–111) Soud prvního stupně uvedl, že podle čl. 1 písm. c) nařízení (ES) č. 659/99 je nutno „změny existující podpory“ pokládat za novou podporu. Za novou podporu proto může být považována pouhá změna. Pokud se však změna týká vlastní podstaty původního režimu podpory, jelikož ji nelze od tohoto režimu oddělit, přeměňuje se tento na nový režim podpory (spojené věci T-254/00, T 270/00 a T 277/00 *Hotel Cipriani v. Komise*, rozsudek ze dne 28.11.2008, body 358–359).

⁽²⁹⁾ Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁰⁾ Landskapslag om landskapsgarantier för industrier och andra näringsgrenar, ÅFS 1966:14.

⁽³¹⁾ Zákon se vztahuje rovněž na některé půjčky (poznámka Komise).

⁽³²⁾ Změna ze dne 3. března 1994 zvýšila rozpočet z 20 milionů FIM na 30 milionů FIM, zatímco změna ze dne 16. února 1996 zvýšila rozpočet z 30 milionů FIM na 50 milionů FIM.

- (104) Dopad těchto podstatných změn nelze považovat za oddělitelný od údajného režimu s tím, že se celý režim stává novou podporou. Původní režim podpory byl ve skutečnosti omezen pouze s ohledem na celkovou výši záruk, které mohly být nesplaceny v daném okamžiku. Za této situace se velmi významné zvýšení rozpočtu (i bez jakékoli jiné změny režimu) dotýká samotné podstaty stávajících pravidel.
- (105) Komise mimoto podotýká, že z dokumentů týkajících se záruk, které předložilo Finsko, nevyplývá, že právním základem těchto záruk byl údajný systém záruk.
- (106) Záruky, na něž se vztahuje toto rozhodnutí, je proto nutno považovat za novou podporu. Jelikož podpora byla zavedena bez předchozího schválení Komisí, jak se požaduje v článku 108 SFEU, jedná se o protiprávní podporu.

6.2 ÚDAJNÝ REŽIM UPISOVÁNÍ AKCIÍ (93-079)

- (107) Vnitrostátní pravidla týkající se tohoto údajného režimu byla Kontrolnímu úřadu oznámena jako opatření podpory pro upisování akcií. Podle dokumentů předložených v té době se zdá, že jako vnitrostátní právní základ byl uveden „roční rozpočet Alandských ostrovů“. Pod nadpisem „maximální možná míra podpory, která (...) může být dosažena u jednoho projektu“, uvedlo Finsko „30 %“. Pod nadpisem „Rozpočet/výdaje“ uvedlo Finsko rozpočty pro roky 1992 až 1994, kolonku „Odhad celkového rozpočtu na celou plánovanou dobu trvání režimu“ však ponechalo prázdnou.
- (108) V průběhu vyšetřovacího řízení Finsko objasnilo, že formálním právním základem údajného režimu je zákon o autonomii Alandských ostrovů (1144/1991), který byl schválen v roce 1991. Podle § 18 odst. 22 mají alandské místní orgány „obecnou pravomoc“ přijímat různé druhy opatření zaměřujících se na podporu alandského hospodářství. Tyto pravomoci jsou uplatňovány (např. prostřednictvím půjček, kapitálových injekcí, záruk) pomocí prostředků v ročním souhrnném rozpočtu místní správy.
- (109) Komise uvádí následující:
- (110) Bez ohledu na skutečnost, že Finsko může považovat pravomoci místních orgánů poskytované takovéto kapitálové injekce (na základě obecných pravomocí, které jsou uděleny zákonem o autonomii) za „režim“, musí Komise ověřit, zda ustanovení vnitrostátního zákona, jež stanoví tyto pravomoci, splňují definici „režimu“ podle čl. 1 písm. d) nařízení (ES) č. 659/1999. V tomto ohledu se zdá, že právní základ (§ 18 odst. 22 zákona č. 1144/1991) sestává z pravidel, která se týkají rozdělení pravomocí mezi jednotlivými orgány v rámci finského

právního řádu a která nespĺňují požadavky pro to, aby představovala režim podpory (jenž je definován mimo jiné jako „... akt, na jehož základě může být bez dalších prováděcích opatření poskytnuta jednotlivá podpora ...“). Přidělení kapitálu jednotlivému příjemci proto za prvé vyžaduje přidělení částky v ročním rozpočtu místní správy (schváleném regionálním alandským shromážděním podle jeho uvážení) a poté provedení rozhodnutí přijatých místní správou. Zdá se proto, že kapitálové injekce poskytnuté na základě těchto pravomocí je nutno pokládat spíše za řadu jednotlivých rozhodnutí než za režim podpory.

- (111) Komise každopádně rovněž podotýká, že se údajný režim týkal pouze let 1992 až 1994, jelikož pod nadpisem „Rozpočet/výdaje“ nebyly uvedeny žádné další informace, ačkoliv právním základem byl „roční rozpočet Alandských ostrovů“.
- (112) Komise rovněž poznamenává, že Finsko uvedlo, že maximální míra podpory, která může být „dosažena u jednoho projektu“, činí 30 %. To lze každopádně chápat pouze v tom smyslu, že kapitálové injekce na základě tohoto údajného režimu měly být spolu s významnými soukromými příspěvky (ve výši nejméně 70 %) použity na „projekty“, jež mají podporovat cíl údajného režimu, jímž byl „cestovní ruch, průmysl, výzkum a vývoj“. Navýšení kapitálu, jimiž se zabývá toto rozhodnutí, tuto formální podmínku nespĺňují, a nemohou se na ně proto vztahovat vnitrostátní právní předpisy, které byly oznámeny Kontrolnímu úřadu, bez ohledu na skutečnost, zda tato opatření představovala řádný režim podpory, a pokud ano, zda byla uplatňována po roce 1994.

- (113) Státní podpora, která byla poskytnuta ve formě navýšení kapitálu společnosti ÅI, proto představuje novou podporu. Jelikož podpora byla zavedena bez předchozího schválení Komisí, jak požaduje článek 108 SFEU, jedná se o protiprávní podporu.

6.3 DODATEČNÁ PŘIPOMÍNKA K NEDÁVNÝM ROZHODNUTÍM FINSKÉHO NEJVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU

- (114) Je třeba rovněž uvést, že dvě opatření, která místní správa provedla ve prospěch společnosti ÅI, byla nedávno finským soudem zrušena. Těmito opatřeními je i) navýšení kapitálu C-XI, jež bylo společnosti ÅI poskytnuto v roce 2007 (viz poznámka v bodě 16), a ii) úvěrová záruka z roku 2006, která nebyla uplatněna. V rozsudku ze dne 6. dubna 2011 Nejvyšší správní soud rozhodl o tom, zda byla rozhodnutí místní správy přijata v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Přitom soud rovněž posoudil, zda existují dostatečné náznaky, že opatření představovala státní podporu, což znamená, že je místní orgány měly před zavedením oznámit Komisi. Soud shledal, že jsou zjevně splněna všechna kritéria státní podpory. Soud analyzoval rovněž tvrzení Finska, že by se na opatření (pokud by představovala podporu) vztahovala vnitrostátní pravidla, která platila

před přistoupením, a proto by se považovala za „existující podporu“. Soud přitom podrobně posoudil vnitrostátní pravidla a zjistil, že bez ohledu na skutečnost, zda tato pravidla představovala skutečný režim státní podpory, či nikoli, rozhodnutí místních orgánů nespĺňují formální požadavek podle vnitrostátních předpisů, především z důvodů, které uvedla výše Komise. Závěry Nejvyššího správního soudu Finska jsou proto v souladu se závěry Komise, že kapitálová injekce C-XI, již se týká vyšetřovací řízení, zahrnuje novou státní podporu. Nejvyšší soud dospěl k témuž závěru u úvěrové záruky z roku 2006. Jelikož záruka nebyla nikdy zavedena, nebyla v tomto rozhodnutí posouzena.

7. SLUČITELNOST

- (115) Finsko obecně tvrdilo, že by opatření v případě, že by se považovala za novou státní podporu, byla slučitelná s vnitřním trhem, jelikož účelem činností společnosti ÁI financovaných podporou bylo usnadnit rozvoj regionu a vytvořit nová pracovní místa.
- (116) Ačkoliv je státní podpora v zásadě zakázána, považuje se za slučitelnou s vnitřním trhem v případech uvedených v čl. 107 odst. 2 SFEU a může být považována za slučitelnou, je-li použita k dosažení cílů zmíněných v čl. 107 odst. 3. Jediným důvodem slučitelnosti, který lze předpokládat v tomto případě, je důvod uvedený v ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. a) SFEU, jež povoluje státní podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností, nebo ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU, jež stanoví, že mohou být povoleny státní podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských oblastí.
- (117) Podle pravidel regionální podpory, která platila pro Finsko v té době (mapy regionální podpory 2000–2006 a 2007–2013), nebylo město Mariehamn, v němž se nachází projekt iTiden, každopádně pro tuto podporu způsobilé. To znamená, že i kdyby bylo možno říci, že podporu lze spojit s tímto projektem, nelze ji považovat za slučitelnou. Komise mimoto podotýká, že Finsko neprokázalo splnění podmínek pro slučitelnost na základě pravidel regionální podpory (co se týká např. formy podpory, způsobilých nákladů nebo maximální míry podpory).
- (118) Podporu nelze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem ani podle žádných jiných pokynů a sdělení přijatých Komisí s ohledem na použití čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU nebo přímo podle uvedeného článku. Finské orgány nepředložily žádné konkrétní tvrzení nebo důkazy, které by Komisi umožnily schválit tato opatření jako slučitelná podle některého z ustanovení SFEU.

8. NAVRÁCENÍ PODPORY

8.1 TVRZENÍ FINSKA

- (119) V čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 659/1999 je stanoveno, že „je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotyčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátíl [...]. Komise nebude vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství.“ Samozřejmým důsledkem proto je, že by protiprávní státní podpora pro společnost ÁI měla být navrácena.
- (120) Finsko však tvrdilo, že by Komise neměla v tomto případě navrácení podpory nařídít, jelikož Finsko oprávněně očekávalo, že podpora byla zákonná na základě údajných režimů použitelných před přistoupením, a že by navrácení bylo v rozporu se zásadami práva Společenství. Komise podotýká, že se Finsko oficiálně dovolávalo oprávněných očekávání pouze s ohledem na místní správu. Oprávněná očekávání příjemce nebyla výslovně zmíněna.
- (121) Komise nemůže každopádně toto tvrzení přijmout.
- (122) Pokud jde o navýšení kapitálu, Komise výše prokázala, že bez ohledu na to, co se společnost ÁI či kdokoli jiný mohl domnívat s ohledem na právní status údajného režimu upisování akcií ve vztahu k pravidlům státní podpory, tato navýšení nespĺňovala formální podmínky údajného režimu, jak byl oznámen Kontrolnímu úřadu. Nelze proto tvrdit, že společnost ÁI mohla využít oprávněná očekávání, pokud jde o zákonnost navýšení kapitálu, jelikož se na ně nemohly vztahovat vnitrostátní předpisy, ve vztahu k nimž se Finsko dovolává oprávněných očekávání.
- (123) Co se týká úvěrových záruk, Komise prokázala, že se systém záruk podstatně změnil ještě před poskytnutím záruk, jichž se týká toto rozhodnutí. Tyto změny, které provedly alandské orgány, nebyly Komisí oznámeny. Důsledkem je to, že záruky poskytnuté podle vnitrostátních předpisů, které tvořily původní režim, je nutno

- považovat za novou podporu. Podle ustálené judikatury nemůže příjemce podpory oprávněně očekávat, že podpora, které měla být podle článku 108 SFEU oznámena Komisi, avšak oznámena nebyla, je zákonná⁽³³⁾.
- (124) Záruky i navýšení kapitálu proto představují novou podporu, která měla být před zavedením oznámena Komisi.
- (125) Podle ustálené judikatury⁽³⁴⁾ se členský stát, jehož orgány při poskytnutí podpory porušily postup stanovený v článku 108 SFEU, nemůže odvoláním se na oprávněná očekávání příjemců podpory vyhnout povinnosti přijmout opatření k provedení rozhodnutí Komise, které nařizuje navrácení podpory. Pokud by se vnitrostátní orgány mohly dovolávat svého vlastního protiprávního jednání, pozbyly by články 107 a 108 SFEU zcela platnosti a rozhodnutí přijatá Komisí na základě těchto ustanovení by byla zbavena jejich účinků.
- (126) Stejná zásada se musí nutně použít v případě, že se vnitrostátní orgány dovolávají oprávněných očekávání ohledně zákonnosti opatření, která však neoznámily Komisi, ačkoliv tato opatření představovala novou podporu⁽³⁵⁾.
- (127) Pokud jsou relevantní oprávněná očekávání společnosti ÁI, Komise obdobně podotýká, že podle ustálené judikatury platí, že s ohledem na imperativní charakter kontroly státních podpor prováděné Komisí na základě článku 108 SFEU mohou podniky, které jsou příjemci podpory, v zásadě mít oprávněná očekávání, že byla zachována pravidla při poskytování podpory, pouze v případě, že byla tato podpora poskytnuta při dodržení postupu upraveného uvedeným článkem. Subjekt jednající s péčí řádného hospodáře musí být běžně schopen ujistit se o tom, že byl tento postup dodržen⁽³⁶⁾.
- (128) Komise podotýká, že nikdo jiný než společnost ÁI nemohl mít lepší přehled o opatřeních místní správy v souvislosti s údajnými režimy podpory, jelikož místní správa je hlavním akcionářem této společnosti a ve správní radě společnosti ÁI je zastoupena fyzickými osobami, které jsou rovněž členy výkonného orgánu místní správy. Toto tvrzení dokládá skutečnost, že (jak bylo uvedeno výše v souvislosti s kapitálovými navýšeními) zástupci společnosti ÁI a místní správy si pravidelně vyměňovali informace. I když se finské orgány výslovně nedovolávaly oprávněných očekávání jménem
- příjemce podpory, Komise se domnívá, že společnost ÁI nemůže v daném případě oprávněná očekávání uplatňovat.
- (129) Komise mimoto nikdy Finsko ani příjemce podpory výslovně neujistila, že dotyčná opatření nebudou státní podporou, nebo že budou představovat slučitelnou podporu, což by mohlo vést k takovýmto očekáváním⁽³⁷⁾.
- (130) Finsko dále uvedlo, že by v případě navrácení podpory poskytnuté prostřednictvím navýšení kapitálu neměla být prvkem podpory nutně celá částka poskytnutého kapitálu, nýbrž (analogicky s výpočtem prvku podpory v zárukách) náklady společnosti ÁI na nalezení alternativní investice na trzích. V tomto ohledu Finsko navrholo, aby byly náklady takového alternativního financování stanoveny pomocí 7 % předpokládané návratnosti investic u kancelářských prostor, která byla uvedena ve zprávě společnosti KPMG.
- (131) Komise nemůže tento názor uznat.
- (132) Jako obecný předpoklad je jistě správné, že státní podporu v daném případě představuje rozdíl mezi výhodou (v podobě financování), kterou společnost skutečně obdržela ze státních prostředků, a tím, co by nemohla získat na kapitálových trzích. „Tímto vrácením tak příjemce ztrácí výhodu, kterou měl na trhu ve vztahu ke svým soutěžitelům, a dochází k obnově situace před poskytnutím podpory“⁽³⁸⁾.
- (133) Každý subjekt uskutečňující investici, ať už poskytnutím úvěru nebo převzetím kapitálové účasti ve společnosti, usiluje u této investice o dosažení návratnosti, která odpovídá riziku.
- (134) Je-li podpora ve formě půjčky s náklady, které jsou nižší než tržní náklady (což je případ zaručené půjčky, jsou-li celkové finanční náklady nižší než úroková sazba u půjčky poskytnuté za tržních podmínek), poskytnuta společnosti, která není vyloučena z úvěrového trhu, a byla by proto schopna jako alternativu podpory získat půjčku za tržní sazbu, je zřejmé, že účelu navrácení podpory lze dosáhnout tím, že společnost zaplatí tento rozdíl (s připočtením úroků), což ji znovu postaví na roveň jejím konkurentům.
- (135) U investic do vlastního kapitálu se situace liší. Návratnost zde nezávisí na ochotě společnosti platit (jak je tomu v případě půjčky), nýbrž je zcela závislá na související ziskovosti obchodního modelu společnosti. Pokud se soukromý investor nedomnívá, že podnik poskytne za

⁽³³⁾ Viz věc C-24/95 *Land Rheinland-Pfalz v. Alcan Deutschland GmbH*, rozsudek ze dne 20.3.1997, Sb. rozh. 1997, s. I-1591, bod 49.

⁽³⁴⁾ Tamtéž, bod 17; viz rovněž spojené věci C-465/09P *Diputación Foral de Vizcaya v. Komise* a C-470/09P *Territorio Histórico de Vizcaya et al. v. Komise*, rozsudek ze dne 9.6.2011, bod 151, dosud nezveřejněno.

⁽³⁵⁾ Viz poznámka pod čarou 34.

⁽³⁶⁾ Věc C-5/89 *Německo v. Komise*, Sb. rozh. 1990, s. I-3437, bod 14.

⁽³⁷⁾ Spojené věci T-427/04 a T-15/05 *Francie a France Télécom v. Komise*, Sb. rozh. 2009, s. II-4315, bod 261.

⁽³⁸⁾ Věc C-348/93 *Komise v. Itálie*, Sb. rozh. 1995, s. I-673, bod 27.

riziko, které podstupuje, náležitou odměnu, investici neuskuteční, nýbrž vloží své peněžní prostředky jinam. Jinými slovy, Komise nemůže uznat, že by společnost byla schopna získat stejné peněžní prostředky k navýšení svého kapitálu na kapitálovém trhu nabídnutím vyšší odměny, jelikož očekávané výsledky jí neumožňovaly nabídnout investorovi do vlastního kapitálu tuto vyšší odměnu. Hypotetickou situací (tj. situací v případě, že by podpora neexistovala), kterou má navrácení podpory obnovit nebo přivodit, je tudíž situace, kdy by nebyl investován žádný kapitál. Podporou, kterou je nutno navrátit, je proto celá částka navýšení kapitálu.

- (136) Komise proto nemůže přijmout názor Finska, pokud jde o prvek podpory v navýšení kapitálu.

8.2 PODPORA, KTERÁ MÁ BÝT NAVRÁCENA

- (137) Protiprávní a neslučitelná podpora, kterou zjistila Komise a kterou musí Finsko získat zpět od společnosti AI, proto činí:

- (138) Navýšení kapitálu:

a) Navýšení kapitálu C-IV: 353 199,00 EUR. Tato podpora byla společnosti AI poskytnuta dne 20. července 2001.

b) Navýšení kapitálu C-V: 599 933,78 EUR. Tato podpora byla společnosti AI poskytnuta dne 15. srpna 2002.

c) Navýšení kapitálu C-VI: 799 911,64 EUR. Tato podpora byla společnosti AI poskytnuta dne 13. března 2003.

d) Navýšení kapitálu C-VII: 515 165,97 EUR. Tato podpora byla společnosti AI poskytnuta dne 6. května 2004.

e) Navýšení kapitálu C-VIII: 669 896,95 EUR. Tato podpora byla společnosti AI poskytnuta dne 30. září 2004.

f) Navýšení kapitálu C-IX: 199 977,91 EUR. Tato podpora byla společnosti AI poskytnuta dne 16. června 2005.

g) Navýšení kapitálu C-X: 234 961,43 EUR. Tato podpora byla společnosti AI poskytnuta dne 16. června 2005.

h) Navýšení kapitálu C-XI: 1 379 998,95 EUR. Tato podpora byla společnosti AI poskytnuta dne 15. února 2007.

- (139) Úvěrové záruky: Prvek podpory je u všech záruk vypočítán jako rozdíl mezi referenční sazbou použitou jako srovnávací měřítko pro úvěrové náklady, které by společnost ve finanční situaci srovnatelné se společností AI musela uhradit bez záruky, na straně jedné a na straně druhé úrokovou sazbou, jíž bylo docíleno prostřednictvím státní záruky, po zohlednění zaplacených premií v souladu s bodem 4.2 sdělení o zárukách (jak je podrobně objasněno v bodech 66 až 80).

a) Pokud jde o záruku G-I, prvek podpory tvoří rozdíl mezi referenční sazbou u půjčky pro podnik v ratingové kategorii „slabý (B)“ a s běžným zajištěním a celkovými finančními náklady půjčky, na niž se vztahovala záruka (čímž se rozumí premie zaplacené za záruku a úroky z půjčky). Tato podpora byla společnosti AI dána k dispozici dne 9. října 2003 (jak je objasněno v bodech 81 a 82). Od této částky se odečte jednorázová záruční premie ve výši 19 500 EUR ⁽³⁹⁾.

b) Co se týká záruky G-II, prvek podpory tvoří rozdíl mezi referenční sazbou u půjčky pro podnik v ratingové kategorii „slabý (B)“ a s běžným zajištěním a celkovými finančními náklady půjčky, na niž se vztahovala záruka (čímž se rozumí premie zaplacené za záruku plus úroky z půjčky). Tato podpora byla společnosti AI dána k dispozici dne 2. listopadu 2004. Od této částky se odečte jednorázová záruční premie ve výši 2 900 EUR ⁽⁴⁰⁾.

c) Pokud jde o záruku G-III, prvek podpory tvoří rozdíl mezi referenční sazbou u půjčky pro podnik v ratingové kategorii „uspokojivý (BB)“ a s běžným zajištěním a celkovými finančními náklady půjčky, na niž se vztahovala záruka (čímž se rozumí premie zaplacené za záruku plus úroky z půjčky). Tato podpora byla společnosti AI dána k dispozici dne 13. prosince 2005. Od této částky se odečte jednorázová záruční premie ve výši 6 500 EUR ⁽⁴¹⁾.

- (140) Přesnou celkovou výši podpory, která má být navrácena, určí finské orgány ve spolupráci s Komisí v rámci postupu zpětného získání podpory podle metody popsané v bodech 138 a 139. K částce podpory, která bude stanovena, se připočítají úroky ode dne, kdy byla podpora dána příjemci k dispozici, do dne jejího navrácení. Komise finské orgány vyzývá, aby s ní v souladu se svou povinností loajální spolupráce spolupracovaly při stanovení přesné výše podpory, která má být navrácena,

⁽³⁹⁾ Viz bod 81 a poznámka pod čarou 25.

⁽⁴⁰⁾ Viz bod 83 a poznámka pod čarou 26.

⁽⁴¹⁾ Viz bod 85 a poznámka pod čarou 27.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Navýšení kapitálu ve výši 84 094,39 EUR, které Finsko provedlo ve prospěch společnosti Ålands Industrihus AB dne 18. června 1997, nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Článek 2

Opatření státní podpory uvedená v oddíle 8.2 tohoto rozhodnutí, která Finsko provedlo protiprávně v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie ve prospěch společnosti Ålands Industrihus AB, nejsou slučitelná s vnitřním trhem.

Článek 3

1. Finsko získá od příjemce státní podporu uvedenou v článku 2.

2. Částky, které mají být navráceny, jsou úročeny ode dne, kdy byly pro příjemce uvolněny, do dne jejich skutečného navrácení.

3. Úroky se vypočtou jako složený úrok podle kapitoly V nařízení (ES) č. 794/2004.

4. Finsko zruší s účinkem ode dne přijetí tohoto rozhodnutí veškeré dosud neprovedené platby podpory uvedené v článku 2.

Článek 4

1. Navrácení podpory uvedené v článku 2 se provede s okamžitým účinkem.

2. Finsko zajistí, aby toto rozhodnutí bylo provedeno do čtyř měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.

Článek 5

1. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí poskytne Finsko Komisi tyto informace:

a) celkovou částku (jistinu a úroky), kterou má příjemce vrátit;

b) podrobný popis opatření již přijatých a plánovaných k dosažení souladu s tímto rozhodnutím;

c) doklady prokazující, že příjemcům bylo nařízeno podporu vrátit.

2. Finsko Komisi průběžně informuje o pokroku při provádění vnitrostátních opatření přijatých k provedení tohoto rozhodnutí, dokud není podpora uvedená v článku 2 zcela navrácena. Na žádost Komise předloží Finsko okamžitě informace o již přijatých a plánovaných opatřeních k dosažení souladu s tímto rozhodnutím. Poskytne rovněž podrobné informace o částkách podpory a úrocích z podpory, které již příjemce vrátil.

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno Finské republice.

V Bruselu dne 13. července 2011.

Za Komisi

Joaquín ALMUNIA
místopředseda

PŘÍLOHA

Informace o obdržných částkách podpory, částkách, které mají být navraceny, a o již navracených částkách podpory

Totožnost příjemce	Celková částka podpory obdržené na základě režimu (*)	Celková částka podpory, která má být navracena (*) (jistina)	Celková navracená částka (*)	
			Jistina	Úroky z podpory

(*) v milionech národní měny